

Nota Internationaal Economisch Beleid gemeente Barneveld

Inleiding

“Wat er gebeurt in de wereld speelt zich af onze achtertuin.” Fysieke grenzen zijn in de loop der jaren vervaagd door zowel internationale ontwikkelingen als door het gebruik van het internet. Tweetalig onderwijs op middelbare scholen is al lang geen uitzondering meer en niemand staat raar te kijken als hij in een andere taal dan Nederlands wordt aangesproken.

Een gemeente die als centrale doelstelling heeft: “het duurzaam versterken van de sociale en economische infrastructuur”, kan er niet om heen om aandacht te besteden aan internationalisering.

Zo bezien zou een nota Internationaal beleid van de gemeente een breed scala van thema's kunnen bevatten. Immers het kan gaan over cultuur uitwisselingsprogramma's, opvang van vluchtelingen uit alle delen van de wereld, stedenbanden, bewustwording en onderwijs, toerisme of ontwikkelingssamenwerking.

Zonder afbreuk te willen doen aan het belang van alle genoemde zaken, beperken wij ons in deze notitie tot de aspecten van internationalisering, die in brede zin betrekking hebben op het stimuleren van de bedrijvigheid en daarmee het waarborgen van structurele werkgelegenheid.

Internationaal beleid is binnen dit kader een onderdeel van het vestigingsklimaat voor bedrijven. Het zijn immers de bedrijven en instellingen die daadwerkelijk internationaal handelen. De overheid als geheel heeft een voorwaardenscheppende rol.

Voor onze gemeente is Food Valley, zowel als regio, maar zeker ook als concept, belangrijk om op aan te sluiten. Food Valley positioneert zich als internationale topregio op het gebied van kennis en ontwikkeling in de sector agro-food. Toonaangevende bedrijven zijn in de regio en ook in onze gemeente gevestigd en/of tonen belangstelling om dat te doen. Dat is niet alleen van belang voor de werkgelegenheid bij die internationaal opererende bedrijven, maar (direct of indirect) voor alle bedrijven, tot en met de primaire agrarische bedrijven. De regio vormt in meerdere ketens een proeftuin voor innovaties. Wij willen uitstralen dat wij begrip hebben en ons willen inzetten voor import- en exportpositie van ondernemingen. We willen bevorderen dat de regio en onze gemeente herkend en erkend worden om het internationale en innovatieve karakter van de bedrijven. Om internationale bedrijven aan te trekken is ook nodig dat er voldoende aanbod is aan geschikt personeel, opleidingen en faciliteiten. Tenslotte willen we waar mogelijk – met name voor het midden en kleinbedrijf – bijdragen aan een betere toegang tot de internationale markt, belangrijke netwerken en subsidieprogramma's.

Bij het uitwerken besteden wij bijzondere aandacht aan het geconcentreerde kennis- en bedrijvencluster in de pluimveesector, dat mondiaal actief is. Dat leidt er toe dat we in aansluiting op hetgeen op regionaal of provinciaal niveau gebeurt, ook zelf actief willen zijn. Wij schetsen daarom in deze notitie een beeld van de rol die andere partijen spelen, hoe wij daarop aansluiten en welke verdieping of verbreding daarop nodig is.

Er zijn veel actoren actief op het gebied van internationale handelsbetrekkingen en internationaal beleid. Met onze inzet willen wij bevorderen dat wat er gebeurt ook een doorwerking heeft op het lokale Barneveldse niveau en andersom bekend is bij die actoren wat er hier gebeurt en waaraan nog behoefte is. Dat hebben wij uitgewerkt in de volgende operationele doelen:

- Bijdragen aan de toegankelijkheid van de internationale markt en netwerken voor bedrijven en instellingen.
- Het ondersteunen van partijen met het oog op een sterkere positie in internationale contacten.
- Profileren en versterken van de regio/gemeente als uitstekende vestigingslocatie voor het internationaal georiënteerde bedrijfsleven en kennisinstellingen.
- Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en kennisinstellingen en groei van reeds aanwezige bedrijven.

In deze notitie geven wij een overzicht van de plaats van onze gemeente in het internationale speelveld. Vervolgens geven wij inzicht in de positie en activiteiten van andere relevante actoren. Aansluitend geven wij inzicht in de – aanvullende – rol van de gemeente en sluiten af met conclusies en een uitwerking van het beleid.

Positionering Barneveld

In de gemeente Barneveld zijn veel bedrijven met een sterke internationale oriëntatie, vooral in de sectoren Agro-food, ICT/Social Media en Transport en Logistiek. Volgens de registers van de Kamer van Koophandel zijn er in Barneveld 224 geregistreerde exporterende bedrijven, waarvan er 34 zijn met 25 personeelsleden of meer. Los daarvan heeft een veelvoud van dat aantal bedrijven klanten uit het buitenland, die hier goederen of diensten inkopen.

In het bijzonder in de pluimveewereld is het gebied in en om Barneveld wereldwijd bekend door de aanwezigheid van de hele waardeketen en dominante positie van toeleverende bedrijven, zoals De Heus, Jansen Poultry Equipment, Impex, BBS Food, Moba BV, Harthoorn Coldstores, Van Ravenhorst, Paperfoam, Twinpack.

Een vergelijkbare waardeketen is er in deze regio in de kalverhouderij met bedrijven als Denkavit, Van Beek, Impex, Harthoorn Coldstores, Van Ravenhorst en Van Drie Groep.

Er zijn ook in andere sectoren dan Food en Feed veel bedrijven actief op de internationale markt of zoeken naar mogelijkheden om dat te worden. In het verlengde daarvan hebben medewerkers van deze bedrijven veel internationale contacten, worden kenniswerkers uit het buitenland gerecruteerd of medewerkers uitgezonden.

Behalve als importeur en/of exporteur werken steeds meer bedrijven als Nederlandse vestiging van een internationaal concern of hebben zelf vestigingen en/of agenten in het buitenland. Ook zien we samenwerkingsverbanden ontstaan met bijvoorbeeld bedrijven in Oost Europa.

In Barneveld is een vestiging van Aeres (Groenhorstcollege, Aeres Hogeschool - voorheen CAH Vilentum met de hoofdvestiging in Dronten - PTC+/PEC), waar op mbo en hbo-niveau opleidingen en trainingen worden aangeboden aan buitenlandse studenten, afkomstig uit alle werelddelen.

Instructeurs/docenten worden ook uitgezonden naar veel landen en er wordt geparticipeerd in consortia van ondernemingen en kennisinstellingen over de hele wereld.

Bedrijven uit de regio en de gemeente bieden internationale trainingen aan om daarmee de kwaliteit, effectiviteit en efficiency van hun afnemers te bevorderen. Voorbeeld daarvan zijn in onze gemeente Denkavit en MoBa.

Uit veel landen komen delegaties naar de regio FoodValley en/of naar Barneveld. Alleen al in 2015 en 2016 werden door ons delegaties ontvangen uit China, Peru, Korea en de Filipijnen.

Barneveld ligt centraal aan de transportas A1 en dichtbij de A12 en A15. De afstand tot de luchthaven Schiphol is – voor internationale begrippen – kort en zowel over weg als met openbaar vervoer gemakkelijk.

Een bijzonder aspect van de gemeente Barneveld is de ligging aan een internationale corridor. Het gaat hierbij om de erkende Europese corridor in het Transatlantisch Netwerk Transport (TenT) “North Sea-Baltic States”. Deze corridor betreft zowel de A1 als de spoorverbinding tussen Amersfoort-Apeldoorn-Deventer-Duitsland.

Ontwikkelingen langs dit traject kunnen in bepaalde gevallen voor Europese investeringssubsidies in aanmerking komen. Belangrijker is echter die corridor van toegevoegde waarde kan zijn voor internationaal opererende logistieke bedrijven.

Tenslotte maakt de gemeente formeel deel uit van het werkgebied van de Euregio Rijn/Waal, maar is er geen lid van. Dat laatste hoeft niet in de weg te staan aan deelname van grensoverschrijdende projecten door Barneveldse ondernemingen en organisaties in het kader van bijvoorbeeld het Europese samenwerkingsprogramma Interreg. In de praktijk zien wij echter geen voorbeeld van deelname van Barneveldse bedrijven aan Interreg projecten. Wij nemen aan dat dit deels komt door

onbekendheid en deels ook door de organisatorische eisen die deelname aan projecten nu eenmaal met zich meebrengt. Voor MKB-bedrijven blijft dat een hoge drempel. De regio Food Valley en de provincie Gelderland willen meer aandacht besteden aan de Euregio en de mogelijkheden die het Interreg programma biedt.

Wat betreft internationale bilaterale relaties heeft de gemeente sinds 2015 een Memorandum of Understanding met de stad Iksan Korea. Als uitwerking van een van de afspraken vindt onder leiding van de WUR en verkennend onderzoek plaats naar de potentie en haalbaarheid van een dependance van het Poultry Expertise Centre in Korea. Vertegenwoordigers van de Koreaanse rundveesector hebben contacten met Van Beek Kalverstallen en BBS Food start de verkoop van producten op de Koreaanse markt. In het vervolg op het Memorandum of Understanding tussen Barneveld en Iksan is in oktober 2016 een Memorandum of Understanding getekend tussen het Koreaanse concern Harim en het Poultry Expertise Centre voor het gaan samenwerking op het gebied van e-learning en praktijktraining voor pluimveehouders in Korea.

Bovenstaande zaken laten zien dat aandacht voor internationale ontwikkelingen voor Barneveld geen overbodige luxe is. Om te kunnen bepalen wat er zou moeten gebeuren, hebben wij in beeld gebracht wat sterke en minder sterke punten zijn en welke kansen en bedreigingen wij zien. Deze analyse ziet er als volgt uit:

<u>Sterk</u> - Veel internationaal werkende bedrijven - Internationaal opleidingscentrum - Ligging van de gemeente aan transportas - Sterk mondiaal imago in pluimveesector - Food Valley - Internationale school in omgeving - Expatcenter in de regio - Samenwerking Oost NV/NFIA - Ruimtelijke kwaliteit - Bereikbaarheid weg/spoor/Schiphol	<u>Zwak</u> - Focus in internationaal beleid - Draagvlak binnen de samenleving - Meertalige website - Uitwerking internationaal beleid bij regio FoodValley - Geen gestructureerde samenwerking van en met bedrijfsleven in kenniscluster anders dan poultry
<u>Kansen</u> - Europees kenniscentrum voor pluimveehouderij en gezelschapsdieren - Versterking vestigingsklimaat voor internationaal opererende bedrijven - Aantrekken nieuwe bedrijven - Landmark in FoodValley - Samenwerking met World Food Center - Meer export en werkgelegenheid - Subsidies EU - Railterminal	<u>Bedreigingen</u> - Mislopen potentiële vestigingen van internationaal opererende bedrijven - Terugloop van werkgelegenheid bij zittende bedrijven - Verzwakking mondiaal imago - Mislopen EU subsidies - Terugloop activiteiten bij PTC+/PEC - Congestie A1-A30

Een belangrijk aandachtspunt is daarbij het draagvlak in de samenleving. Als niet goed duidelijk is wat het doel is en wat er wordt gedaan, ontstaat snel een negatief beeld. Dit temeer omdat de effecten vaak indirect of pas op langere termijn zichtbaar worden.

Wie zijn andere relevante actoren?

Internationaal beleid is ook niet in eerste instantie het primaat van de gemeente. Andere overheden hebben daarin een (zwaardere) rol. Onderstaand is schematisch weergegeven welke publieke

organisaties internationaal opereren en wat globaal hun positie is. Wij lichten de rol van de voor ons meest relevante partijen toe.

Regio FoodValley	Gelderland	Nederland	Europa
<u>Regelgeving:</u>	<u>Regelgeving</u> - Subsidieverordeningen	<u>Regelgeving:</u> - Nadere uitwerking aanbestedingen - Import- en export - Douane	<u>Regelgeving:</u> - Aanbestedingen - Staatssteun - Handelsverdragen - Verordeningen (dierenwelzijn, productiequota, gezondheid en milieu)
<u>Marketing en acquisitie bedrijven:</u> - Regionaal acquisitieteam - Presentatie op internationale beurzen - FoodValley.NL - Ontvangst buitenlandse delegaties	<u>Marketing en acquisitie bedrijven</u> - Ontwikkelingsmaatschappij Oost NV - Presentatie op internationale beurzen	<u>Marketing en acquisitie bedrijven:</u> - Netherlands Foreign Investment Agency - Ambassades (met landbouwraden) en consulaten - Handelsmissies	
<u>Focuslanden:</u> - Denemarken (Aarhus)	<u>Focuslanden:</u> - China (prov. Shandung) - Duitsland (Noord Rijn-Westfalen)		
<u>Faciliteiten</u> - Permanente vertegenwoordiging in Brussel - Expat center - Werkgroep Europa - Coördinator internationaal beleid - FoodValley.NL	<u>Faciliteiten</u> - Permanente vertegenwoordiging in Brussel (huis der provincies; landsdeel Oost) - Permanente aanwezigheid met kantoor in Noord Rijn Westfalen - Management autoriteit Ebro Oost Nederland - Internationale School Gelderland	<u>Faciliteiten</u> - Handels attaches en landbouwattaches - Permanente vertegenwoordiging in Brussel - Ministeries van Buitenlandse Zaken en Economische zaken	<u>Faciliteiten</u> - Diverse subsidie en investeringsregeling en, zoals TenT, Horizon 2020, Erasmus, Interreg, ESF, EIB

Regio FoodValley

Barneveld is onderdeel van de regio FoodValley en werkt daar intensief mee samen op het gebied van externe marketing, acquisitie en netwerkontwikkeling. De regio heeft vooral door de aanwezigheid van Wageningen UR internationale bekendheid en ambities.

De Regio FoodValley heeft in het bestuur een portefeuillehouder internationaal beleid aangewezen in de persoon van de vicevoorzitter, de heer W. Kolff.

De regio heeft sinds september 2014 een eigen bureau in Brussel. Dat is gehuisvest bij het landsdeel Oost in het Huis der Provincies. Een medewerker is fulltime ingezet met als globale taken de netwerkvorming, informatievoorziening en signalering aan de regiogemeenten, beleidsbeïnvloeding en ondersteunen van internationale projecten.

Inmiddels is het volgende bereikt:

- Aansluiting bij het Errin (netwerk van innovatieve regio's binnen de EU).
- De regio heeft één qua aard en schaal vergelijkbare Europese partnerregio uitgekozen, waarmee een structureel en bestuurlijk samenwerkingsverband wordt aangegaan. Dat is het Deense Aarhus geworden. Daarnaast wordt ingezet op inhoudelijke samenwerking met andere regio's.
- Projectmatige samenwerking met de regio Östergötland in Zweden op het gebied van poultry-opleidingen en marketing van regioproducten.

- 2 projectvoorstellen voor partnerschap in het kader van het programma Horizon 2020 in multinationale initiatieven zijn ingediend, waarbij Alterra Wageningen en de gemeente Ede zijn betrokken.
- Het mede organiseren van bijeenkomsten samen met de permanente vertegenwoordiging in het kader van het Nederlands voorzitterschap van de EU met betrekking tot de Urban Agenda en het toekomstige gemeenschappelijke landbouwbeleid en de jaarlijkse Open days.
- Het voorbereiden en begeleiden van delegaties uit de regio naar Brussel.
-

Het werkprogramma voor de komende periode voorziet onder andere in:

- Initiëren en ondersteunen van subsidieaanvragen.
- Inbreng leveren ten behoeve van beleidsbeïnvloeding.
- Regio promotie.
- Informatie en deskundigheidsbevordering ten behoeve van de regiogemeenten.
- Organiseren en begeleiden van bezoeken uit de Regio aan Brussel.

In Wageningen is een expat center ingericht, waar het buitenlandse personeel gebruik van kan maken voor vragen en hulp bij de vestiging in Nederland. Ook kunnen Nederlandse bedrijven die expats naar het buitenland sturen gebruik maken van deze voorziening.

De regio FoodValley maakt deel uit van het werkgebied van de Internationale school Gelderland, die na de nieuwbouw in de Schuytgraaf in Arnhem goed per openbaar vervoer bereikbaar is. De Internationale school is in principe opgezet voor de kinderen van expats. Er is echter een toenemende belangstelling van Nederlandse jongeren die een internationale carrière ambiëren om er (een deel van hun) opleiding te volgen.

Oost NV

Oost NV is de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Gelderland en Overijssel. De taken van Oost NV op internationaal vlak zijn marketing en acquisitie alsmede handelsbevordering.

Oost NV heeft een provinciale opdracht voor proactieve internationale acquisitie voor de regio FoodValley en de campus Wageningen. Oost NV werkt in de regio FoodValley samen met gemeenten en kennisinstellingen aan een marketing en acquisitie strategie gericht op het aantrekken van en het samenwerken met buitenlandse ondernemingen en instellingen. Via Oost NV is er een relatie met de NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency). Laatstgenoemde organisatie is als onderdeel van het ministerie van economische zaken belast met het aantrekken van investeringen in Nederland. Zodra een partij zich aandient om te investeren in Nederland, wordt gekeken naar de regio die het meest aansluit bij het profiel van de klant. Dat bepaalt aan welke regionale ontwikkelingsmaatschappij het verzoek wordt gedaan om met concrete aanbiedingen te komen voor vestigingslocaties. Als dat het gebied Gelderland-Overijssel is, doet Oost NV daarvoor een beroep op de regio en de gemeenten en begeleidt het opstellen van een bidbook en de contacten met de potentiële vestiger. Voorbeelden van geslaagde acquisities zijn vestigingen grote concerns als Fonterra (Nieuw Zeeland), Yili (China), CSK (Nederland), Qing (Nederland). Maar ook het nieuwe research instituut van Friesland Campina mag niet onvermeld blijven.

Oost NV heeft ook de opdracht om buitenlandse bedrijven in de regio te bezoeken en te inventariseren. Dat gebeurt in samenwerking met de betrokken gemeente.

Provincie Gelderland

De provincie Gelderland zet in op grensoverschrijdende samenwerking voor een sterke economie vooral gericht op mobiliteit, energie, duurzaamheid en ontwikkeling van het landelijk gebied. Mondiaal ligt de focus van de provincie Gelderland op exportbevordering naar China. Samen met Overijssel is een “dependance Oost Nederland” opgericht in Noord Rijn Westfalen. De provincie lobbyt actief in Brussel en heeft samen met Overijssel een kantoor in het Huis van de Nederlandse Provincies in Brussel.

De provincie Gelderland voert het programma Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (Efro) voor Oost Nederland uit. Gelderland is een aangewezen gebied in het kader van Interreg en is lid van het Comité van de Regio's. Oost NV voert deze regelingen namens de provincie uit.

In het programma voor Oost-Nederland dat bij de EU is ingediend wordt ingezet op innovatiestimulering en koolstofarme economie. Binnen deze thema's kiest het programma voor:

- Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie;
- Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken.

Het doel van het operationeel programma van Oost Nederland is dat midden en kleinbedrijven meer omzet halen uit nieuwe producten. Het programma budget bedraagt € 285 miljoen.

Daarnaast worden met een totaalbudget van €135 miljoen, bestaande uit subsidie van Europa, nationale financiering en geld 'uit de markt', programma's voor landbouw, natuur en landschap, water in het kader van Plattelands Ontwikkelings Programma (POP) ondersteund. POP3 richt zich op de volgende prioriteiten:

- Innovatie landbouw (agrifood, water, energie)
- Herstructurerend landbouwbedrijven (landinrichting en boerderijverplaatsing)
- Jonge boerenregeling (duurzame en innovatieve investeringen)
- Natuurschap (agrarisch natuurbeheer en hydrologische maatregelen PAS)
- Waterbeheer (Kaderrichtlijn Water Nitraat-richtlijn en klimaatadaptatie)
- LEADER-aanpak (leefbaarheid platteland).

EU en Europese subsidies

Het proces van Europese integratie heeft veel impact op het functioneren van regio's en gemeenten. De rollen van de EU zijn onder te verdelen:

- Bevorderen veiligheid, financiële stabiliteit en vrij verkeer van personen en goederen
- Wetgeving (mededinging, staatssteun, aanbesteding)
- Structuurversterking (bijvoorbeeld regio-stimulering, ontwikkelen transportassen)
- Financiële stimulering (Efro, Horizon 2020, Erasmus, TEN-T, ESF)
- Samenwerking bevorderen (bijvoorbeeld vluchtelingen).
-

De Europese Unie wordt door het publiek vooral ervaren als een samenwerking van landen. In de praktijk zoekt de Europese commissie in haar beleid en maatregelen rechtstreeks verbinding met regio's, grote steden en bedrijven. Op inhoud wil de Unie van betekenis zijn, daar waar de ontwikkelingen ook daadwerkelijk gestalte krijgen.

Het beleid van de Europese Unie heeft sinds de nieuwe Europese Commissie is aangetreden nog sterker dan voorheen een focus op SME (Small and Medium Enterprises/MKB). Aan de meeste financieringsprogramma's kunnen MKB-bedrijven meedoen. De belangrijkste regeling voor het bedrijfsleven en kennisinstellingen zijn Horizon 2020, Interreg en Efro.

Op Horizon 2020 kunnen bedrijven rechtstreeks beroep doen. Dat gebeurt nog erg weinig. Dat is te wijten aan onbekendheid, maar ook aan de strakke voorwaarden voor deelname. Horizon 2020 werkt met calls (oproepen om projecten in te dienen) en deelname in de vorm van tenders. Alleen het "beste" project scoort en de concurrentie is groot. Ondernemers kunnen voor ondersteuning bij een aanvraag naast professionele subsidiebureaus een beroep doen op Food Valley NL, Oost NV en de regionale Innovatiemakelaar.

De WUR slaagt er steeds in om veel projecten in het kader van Horizon 2020 en andere Europese regelingen gesubsidieerd te krijgen. Het Werkbedrijf Regio FoodValley maakt gebruik van het Europees Sociaal Fonds voor re-integratie van werkzoekenden.

Rol van de gemeente

Er zijn veel partijen actief op het internationale speelveld. Het kerndoel van het gemeentelijk internationaal beleid is de bevordering van de doorwerking daarvan op het lokale niveau. Wij gaan daarbij uit van het subsidiariteitsprincipe. Dat wil zeggen dat wij de primaire verantwoordelijkheden van andere organisaties respecteren. Wij willen dubbelures voorkomen, maar zien wel een noodzaak om aanvullend actief te zijn om de aansluiting te verzekeren. Daarnaast blijkt in de praktijk dat een open houding en interesse in internationale contacten (soms onverwachte) kansen biedt voor bedrijven en burgers van onze gemeente.

Rol richting internationaal opererend bedrijfsleven

De gemeente is de eerstverantwoordelijke voor het vestigingsklimaat voor het lokale bedrijfsleven. Naarmate dat internationaler opereert of een bedrijf zich vanuit het buitenland wil vestigen, zal ook de gemeente daarop in moeten spelen door haar communicatie en dienstverlening aan te passen.

De gemeente heeft de taak om buitenlandse bedrijven die zich als geïnteresseerde via het regionaal acquisitieteam of anderszins aandienen, uiteindelijk een passende aanbieding te doen. In de afgelopen jaren hebben we enkele keren te maken gehad met een dergelijke vraag. Binnen de organisatie wordt dan met als trekker economische zaken een multidisciplinair team samengesteld dat een aanbieding doet, die zo goed mogelijk aansluit bij het programma van eisen.

De gemeente speelt verder een rol bij de PR van het bedrijfsleven door actief informatie te verstrekken aan buitenlandse bezoekers over de Barneveldse bedrijven. Bezoekende delegaties worden in contact gebracht met bedrijven. Verder is de gemeente in bepaalde situaties van toegevoegde waarde door mee te werken aan een programma voor een bezoekende delegatie aan een onderneming. Dat gebeurt door een ontvangst in het gemeentehuis of de aanwezigheid van een bestuurder bij de ontvangst van een delegatie bij een bedrijf.

Twee keer hebben bestuurders van de gemeente op verzoek van Dutch Poultry Center deelgenomen naar missies naar Rusland en Kazachstan. Eenmalig heeft de gemeente op uitdrukkelijke uitnodiging (Iksan-Korea) opgetreden als organisator en bestuurlijk deelnemer aan een missie met ondernemingen, kennisinstellingen en organisaties. Deze missie heeft geleid tot het aan gaan van een Memorandum of Understanding. Op basis van de daarin opgenomen afspraken zijn er vervolgacties ingezet, die nog lopen.

Rol van de gemeente richting internationale opleidingen/trainingen en kenniscentrum

In Barneveld worden al vele jaren praktijkopleidingen en trainingen aangeboden in de dierhouderij, met veel deelname van cursisten uit ontwikkelingslanden. Onderdeel van de cursus is standaard een bezoek aan het gemeentehuis, waar informatie wordt gegeven over de gemeente. Ook bezoeken cursisten bedrijven in Barneveld en omgeving.

In september 2013 is het Poultry Expertise Center op de locatie van PTC+/Groenhorst college van start gegaan. Doel van het centrum is om het onderwijs over pluimveehouderij een nieuwe impuls te geven op zowel mbo- als hbo niveau en opleidingen en trainingen af te stemmen op de behoefte van het bedrijfsleven.

Er is inmiddels een doorontwikkelingsprogramma voor het PEC opgesteld voor de periode 2016-2019. Een belangrijk onderdeel daarvan is de verdere internationalisering. Het streven is om van het PEC een structurele voorziening te maken, die in 2019 volledig selfsupporting is als internationaal kennis- en opleidingscentrum. Daarbij wordt ook aansluiting gezocht met Europese subsidieprogramma's.

De rol van de gemeente hierbij is een stimulerende, ondersteunende en faciliterende. Daarbij gaat het om ruimtelijk faciliteren van de campusontwikkeling en het ambtelijk ondersteunen van de programma ontwikkeling, het business model en het zoeken naar beleidsmatige steun en financiering bij de provincie, het rijk en de Europese Unie.

Conclusie

Burgers en bedrijven hebben op allerlei niveaus steeds meer internationale contacten en relaties. Niet landsgrenzen bepalen waarop men zich oriënteert, maar de inhoud en partners/leveranciers/klanten waarmee wordt samengewerkt. Veel organisaties vervullen daarin een rol. Voor (met name kleinere) ondernemingen is het moeilijk te volgen wat er allemaal gebeurt en wanneer er kansen liggen.

De Europese Unie richt veel van haar beleid en instrumenten op regio's en niet op naties. De rol van de Europese Unie wordt steeds zwaarder als gekeken wordt naar de grote ontwikkelingen in de toekomst. Aandacht blijven geven aan het beleid, de informatie en de regelgeving vanuit Brussel is voor zowel de regio als de individuele gemeente noodzakelijk.

De Regio FoodValley heeft internationaal gezien in relatief korte tijd veel naamsbekendheid opgebouwd en trekt de aandacht. Het verder uitbouwen van dat cluster van kennisinstellingen en bedrijven draagt bij aan een sterk vestigingsklimaat in de regio zelf en ondersteunt de exportpositie van in de regio gevestigde bedrijven. Barneveld heeft zelf grote internationale bekendheid als het gaat om "poultry". Daarmee is Barneveld een "landmark" binnen Food Valley en draagt bij aan het sterke totaalconcept.

Bij internationale activiteiten is het belangrijk om veel aandacht te besteden aan clusters en ketens. Daar zit veelal het unique selling point: de combinatie van kennis en product.

De kern van het gemeentelijk internationaal beleid is het waarborgen en versterken van de doorwerking van het internationale activiteiten naar het lokale niveau en het uitdragen en signaleren van lokale ontwikkelingen en behoeften naar internationaal opererende organisaties en netwerken. Een voorbeeld daarvan is de manier waarop structureel overleg plaatsvindt met de regionale vertegenwoordiger van FoodValley in Brussel.

Op het gemeentelijke internationaal economisch beleid is het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing. Wij hebben aandacht voor het draagvlak in de samenleving. Communicatie is daarbij een sleutelwoord.

Alle geledingen in de gemeente komen in aanraking met internationaal beleid. De raad stelt de kaders vast en ziet toe op voldoende draagvlak in de samenleving bij bedrijven, instellingen en burgers. Om die reden worden buitenlandse reizen van collegeleden vooraf gemeld aan de raad (vastgelegd in het integriteitsbeleid). Bijzonder activiteiten, zoals het eventueel (mede-)organiseren van handelsmissies, worden om die reden vooraf aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het college is belast met de uitvoering van het beleid die vorm krijgt in de onderstaande actiepunten, die onderscheiden kunnen worden in lokale activiteiten en activiteiten die gezamenlijk in regionaal verband worden opgepakt:

Lokaal

1. Het naar behoefte informeren van bedrijven en instellingen over internationale ontwikkelingen en mogelijkheden en het indien gewenst ondersteunen van partijen bij het nader onderzoeken of uitwerken van deze informatie.
2. Bedrijven naar behoefte faciliteren bij de ontvangst van buitenlandse klanten/delegaties door middel van bestuurlijke of ambtelijke aanwezigheid, ontvangst in het gemeentehuis en overige representatieve en/of informatieve activiteiten.
3. De gemeentelijke website voorzien van een Engelstalige en Duitstalige informatie en verwijzingsportal. Samenstellen van een meertalige informatiemap over Barneveld en het bedrijfsleven (ketens en sectoren) ten behoeve van internationale delegaties of bezoeken aan het buitenland.
4. Het eventueel mede-organiseren van verkennende of handelsmissies in samenwerking met het (in hoofdzaak) Barneveldse bedrijfsleven en instellingen, als daarvoor om de hulp de gemeente wordt verzocht. Het college vraagt in een dergelijk geval vooraf instemming aan de gemeenteraad.

Regionaal

5. Het deelnemen aan de werkgroep Europa van de regio FoodValley, waarbinnen structureel overleg met de lobbyist van de regio.
6. In regionaal verband (regio FoodValley, kennisinstellingen, bedrijfsleven) buitenlandse delegaties ontvangen met het oog op promotie van de regio en de gemeente.
7. Aansluiten op de ontwikkelingen in de Euregio Rijn-Waal.
8. Deelname aan een regionaal team binnen FoodValley en met Oost NV inzake marketing en acquisitie van buitenlandse bedrijven en verbinding leggen met gemeentelijke organisatie voor het doen van aanbiedingen.

De uitvoering van deze activiteiten vindt plaats binnen de ambtelijke formatie van de werkeenheden economische zaken en binnen het bestaande werkbudget. In bijzondere situaties – zoals een handelsmissie – wordt ten behoeve van eventueel benodigd extra budget een afzonderlijk voorstel aan de gemeenteraad gedaan.

Naast de reguliere verslaglegging in het kader van de begrotings- en rekeningcyclus, wordt het internationaal economisch beleid na 2 jaar geëvalueerd.

Barneveld, 4 november 2016.